

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II PŽ-2158/90-2 od 17. 08. 1990.

Vijeće: Ivan Gembarovski, mr. Veljko Vujović, Božo Dragaš

PRIJEVOZ KAMIONOM — PRIRODNI KALO

Ako je na odredište predano količinski manje kave od one koja je predana na prijevoz, a vozar se poziva na prirodni kalo, sama okolnost da plombe kamiona izgledaju neoštećene nije dovoljna da se zaključi kako je manjak uzrokovan prirodnim kalom. Tu okolnost treba posebno utvrditi. Vozar se ne može pozivati niti na slučaj posebnih opasnosti, ako se priroda štete protivi pretpostavci da je šteta nastala od jedne od tih opasnosti.

Između cestovnog vozara i primaoca vodio se spor o naknadi štete za manje isporučenu količinu kave koju je vozar predao primaocu.

U prvobitnim prvostepenim i drugostepenim postupcima zahtjev primaoca je odbijen s obzirom na okolnost da je vještak utvrdio da su plombe kamiona bile naizgled neoštećene i da se manjak kreće u granicama prirodnog kala kave. Na temelju revizije Vrhovnog suda Hrvatske, predmet je vraćen na ponovno raspravljanje.

Vrhovni sud Hrvatske je rješenjem ukinuo drugostepenu presudu i predmet vratio drugostepenom sudu na ponovni postupak. U obrazloženju je navedeno da se nije moglo bez prethodno provedene rasprave utvrditi da je činjenično stanje drugčije od onog koje je utvrdio prvostepeni sud (strana 2, stav posljednji obrazloženja rješenja).

U nastavku postupka, ovaj sud je ponovno rješavao o žalbi tužitelja, pa je ustanovio da prvostepena presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati (čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP-a, pa je radi toga po čl. 369. ZPP ukinuta.

U nastavku postupka prvostepeni sud će voditi računa o svim primjedbama i uputama Vrhovnog suda Hrvatske danim drugostepenom sudu, koje ovaj drugostepeni sud, da bi udovoljio nalogu Vrhovnog suda Hrvatske — bez održavanja drugostepene rasprave, koja bi obzirom na vrijednost spora

bila neekonomična — istovremeno izdaje kao svoje upute prvostepenom sudu. Te upute nalaze se u posljednjem stavu obrazloženja rješenja strana 15/3 in fine sudskog spisa. Na pitanje kao što je da li se »plombiranim vozilom«, tj. potpuno zatvorenim vozilom iz koga nisu moguća otuđenja bez skidanja plombe (krađa kave sa »šteherima«, kosim i uglatim cjevčicama za vađenje kave iz vreća u vozilima ispod pokrivača kamiona od cerade), trebaće odgovoriti i sudski vještak saobraćajne struke za kamionska vozila. Ovo iz razloga što sud o tome nema potrebno stručno znanje.

U konkretnom slučaju radilo se o kamionu koji je imao tzv. sanduk pokriven ceradom kroz koju je bila provučena sajla i potom na krajevima sajle stavljena plomba (o tome поближе može reći vozač kamiona koji se treba saslušati kao svjedok na ove ali i ostale relevantne okolnosti naročito što se tiče ekskulpirajućih okolnosti iz čl. 91. st. 1. toč. 4. Zakona o ugovorima o prijevozu u cestovnom saobraćaju iz Službenog lista SFRJ broj 2/1974, imajući u vidu sve kasnije izmjene i dopune do zaključno sa Službenim listom SFRJ broj 17/1990. godine, u kome se novira pravni režim odgovornosti cestovnog prijevoznika ovo posljednje samo kao neobavezno pravnotehničko rješenje, jer je spor po čl. 1106. ZOO-a prosuđuje po principu *tempus regit actum* u vrijeme izdavanja tovarnog lista. Tovarni list nije čitljiv, zato treba pribaviti originalnu ili ovjerenu čitljivu takvu ispriku.

Posebno se ističe i slijedeće: cestovni vozar prema pravilu materijalnog prava iz odredbe člana 94. ZOUPCP, po kome se vozar ne može pozivati na slučaj posebnih opasnosti, ako se priroda štete protivi pretpostavci da je šteta nastala zbog posebne opasnosti na koju se vozar poziva.

Tek po nadopuni postupka u iznesenom smislu moći će prvostepeni sud na temelju ponovno pravilno utvrđenog činjeničnog stanja donijeti novu valjanu odluku, pa je zato riješeno kao u izreci.

Veljko Vujović

Summary

CARRIAGE BY TRUCK — NATURAL ULLAGE

If at a place of destination the quantity of coffee delivered is smaller than the quantity received for carriage and the carrier invokes natural ullage, the fact that the seals on the truck are not damaged is not enough reason to conclude that the loss was due to natural ullage. This circumstance should be first established.

The carrier cannot invoke excepted perils if the nature of damage is contrary to the assumption that the damage was caused by one of these perils.